

Ugróczky István felvétele

NAGY ERIKA

MAGYAR ARANY ÉRDEMKERESZT KITÜNTETÉST KAPOTT HODOSSY GYULA

Áder János, Magyarország köztársasági elnöke Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetéssel adományozott Hodossy Gyula írónak, költőnek, szerkesztőnek. A Szlovákiai Magyar Írók Társasága elnöke, a Lilium Aurum Könyvkiadó igazgatója, a Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség alapító elnöke, a *Cserkész* és a *Katedra* című lapok alapító főszerkesztője a felvidéki magyar kulturális életben íróként és művészeti események szervezőjeként betöltött jelentős szerepe elismeréseként vehette át a rangos kitüntetést. Ennek kapcsán munkásságáról, legjelentősebb eredményeiről, jelenlegi terveiről kérdeztük.

■ **1994-ben határoztátok el, hogy létrehozzátok a Katedra pedagóguslap első számát. Miért tartottátok fontosnak?**

■ 1990-ben hoztuk létre a Lilium Aurum Könyvkiadót a Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség kiadójaként. 1991-ben megkeresett Kósa Karola, ő volt akkor a *Nevelés* című, egyetlen szlovákiai magyar pedagóguslapnak a főszerkesztője, melynek elődje *Szocialista Nevelés* címen jelent meg 1956-tól. Oktatás- és nevelésügyi kérdésekkel foglalkozó módszertani folyóirat volt a csehszlovákiai magyar tannyelvű iskolák számára. 1991-ben megvonták az állami finanszírozottságát, így a kiadó kénytelen volt megszüntetni a lapot. Kósa Karola arra kért minket, hogy jó lenne, ha megmentenénk a folyóiratot, s átvennénk további kiadásra. Akkor a kiadóban nem dolgozott pedagógus, de gondolkodtunk az ajánlaton, majd igent mondtunk. Addigra viszont Karola más kiadóval egyezett meg. Mivel akkor már sok energiát raktunk az új lap megjelenítésébe *Katedra* címen, kiadtunk egy pedagógusoknak, de főleg a cserkészpedagógia népszerűsítésére szánt lapot. A kommunizmusban nevelkedett pedagó-

gusok csak a pionírszervezetet ismerték, és ágáltak minden más gyerekszerveződéssel szemben, a cserkészekkel szemben pedig tele voltak tévhitekkel. A cserkészmozgalom kifejlődése szempontjából nagyon fontos szerepe lett a lapnak, sajnos időközben ténylegesen megszűnt a *Nevelés*, és a Mečiar-kormány idején a Slavkovská irányította oktatási minisztérium kilátásba helyezte a magyar iskolák felszámolását, az úgynevezett alternatív oktatás bevezetését tervezte. Ekkor elhatároztuk, hogy a magyar iskolák védelmében szervezdődő 1994-es komáromi nagygyűlésig átalakítjuk lapunkat, és egy teljes értékű pedagógiai folyóiratot hozunk létre. Ha jól emlékszem, akkor nyolcezer példányban jelentettük meg új tartalommal és formában a lapunkat, amit ingyen osztottunk szét a gyűlés résztvevőinek.

■ **Ma már tudjuk, hogy a Katedra megtalálta a helyét, de akkor hogy fogadta a szakma a megjelenést? Könnyű volt megszerezni a lapnak a szakembereket, akikre egy ilyen folyóiratnak elemei szüksége volt?**

■ Nagy volt a sikere, sokan már ott a helyszínen kitöltötték a lapban lévő megrendelő lapot. Később az iskolák is rendelni kezdték, volt, aki harminc példányt, volt, aki ötvenet. Mivel sem az akkori főszerkesztő, Kulcsár Ferenc nem volt pedagógus, és én magam sem, úgy gondoltuk, hogy egy-két számot biztosan lehet jól csinálni, de hosszútávon ez nem fog működni. Létrehoztuk a *Katedra* Alapítványt, és azon belül pedig a *Katedra* Társaságot azzal a céllal, hogy szakmai feladatokat lásson el. Első elnöke Csicsay Alajos volt. Maga a *Katedra* Társaság közel negyven taggal rendelkezett, a legkiválóbb oktatási szakembereket gyűjtöttük egy csokorba. Úgy működtek együtt, mint egy szerkesz-

tőbizottság, nagyon sok ötletet adtak és segítséget nyújtottak ahhoz, hogy a lapot jól csináljuk. Gyűltek is az írások, kéziratok. Rengeteg. Jobbnál jobb. Beindítottunk egy *Katedra*-füzet sorozatot, amelyben azok a hosszabb tanulmányok jelentek meg, amelyek nem fértek bele a *Katedra*-ba. S mivel nem voltak tankönyvek, vagy nem volt kellő számú jó tankönyv a magyar iskolákban, ezért egy *Katedra*-könyvsorozatot is beindítottunk, segédtankönyveket jelentettünk meg.

A *Katedra* Alapítvány a publikációs tevékenység és a *Katedra* Társaság működtetésén kívül sokat tett azért, hogy új szemléletű tankönyvekkel lássa el az összes magyar iskolát. Később több száz számítógépet osztottunk szét ingyen és bérmentve a magyar iskoláknak. Erre úgy volt lehetőségünk, hogy az első garnitúra számítógépet a nagy cégek lecserezték, és sikerült őket megszerezni. Az iskolák nagyon örültek, hiszen ennek köszönhetően nem maradtak le a modernizációs folyamatban. Rengeteget dolgoztunk. Nemcsak a *Katedra* körüli emberek, de a Lilium Aurum dolgozói a munkájuknak minimum az egyharmadát a *Katedra* körüli tevékenységbe fektették. A pedagóguslap abban az időben nem kapott állami támogatást, az önkormányzatok, a helyi kisvállalkozók is tetemes összeggel támogattak minket. Ennek köszönhetően ahhoz, hogy a magyar történelmet oktatni lehessen, tankönyvcsaládot adtunk ki munkafüzetrel együtt a 7–9. osztályos tanulók számára Kovács Lászlóval és Simon Attilával. A két szerzővel összeaktunk egy modern, használható tankönyvcsaládot, ezeket mind a mai napig használják az iskolák. Azt sajnálom, hogy nem sikerült sohasem hivatalos tankönyvvé nyilvánítani. Segédtankönyvvé igen, ilyen módon ott lehettek az iskolában.

■ **A Katedra Napoknak jó neve van a pedagógusszakmában, szinte a kezdetektől megrendezték. Ezeket az össze-jöveteleken szakemberek foglalkoznak oktatási-nevelési kérdésekkel?**

■ Amikor elkezdtük szervezni a Katedra Napokat, akkor még háromnapos összejövetelek voltak, háromszáz, de akár négyszáz résztvevővel, a mezőgazdasági szakközépiskolában. Volt, hogy a keleti régióban is rendeztünk kihelyezett Katedra Napokat. A program mindig színes volt, még akkor is, amikor egynapos rendezvény lett belőle, ilyenkor sem maradt el a szakmai vitával egybekötött kerekasztal-beszélgetés például a pedagógusképzés, pedagógusi pályakezdetés vagy a permanens szakmai építkezés szükségének időszerű kérdéseiről.

Alapítottunk egy Katedra-díjat, s azóta is, vagyis 1997-től folyamatosan két-három pedagógus, az utóbbi időben pedig egy pedagógus veheti át. Eddig több mint ötvenen részesültek a díjban. A Katedra Napok mindig családias hangulatú, inspiráló rendezvények voltak, jó hangulatban zajlottak, és a szervezőket megerősítette abban, hogy nagy szükség van az ilyen típusú szakmai találkozókra.

■ **A mai napig sikeresen szervezitek meg a Katedra-versenyeket, amelyben a hazai magyar iskolák örömmel vesznek részt a kezdetek óta. Kinek a fejből pattant ki annak idején a versenysorozat gondolata?**

■ László Béla kezdeményezésére vágtunk bele annak idején, aki matematikából szeretett volna indítani egy versenyt, és Horváth Gézát is sikerült meglelnie magának társként. Azóta is kiválóan működik a legnagyobb magyar országos versenysorozat, aminek a megszervezése kemény folyamat volt a kilencvenes évek közepétől a végéig. Rengeteg munka áll benne, nem volt egyszerű a kezdet, viszont mára már ki vannak taposva az utak, ma már sokkal egyszerűbb helyzetben vannak a szervezők. Ha valamire büszke lehet az ember, az, hogy a mai napig működnek a versenyek, s ez bizonyítja azt, hogy sikerült találni egy olyan szakemberekből álló társaságot, akik képesek megfelelően működtetni. A versenystruktúrája mind a mai napig elfogadható.

A következő évben aztán már további versenyek is szerveződtek, környezetvédelem, földrajz, magyar irodalom, történelem, képzőművészet tantárgyakban, jelentkeztek további nagyszerű szakemberek, akik kézbe vették az irányítást. A Katedra-versenyek levelező fordulói a tanév során több ezer tanuló kapcsolódik be a hazai magyar iskolákból. Ezek többfordulós versenyek, a folyóiratban kapnak teret, és mindig a legjobbakat invitál-

juk a döntőre, ahol kiderül, ki az ország legjobbja az adott évben.

■ **Történt-e a folyóirat vagy a versenyek struktúrájában valamilyen változás az idei pandémiahelyzet miatt?**

■ Igen, a könnyebb elérhetőség kedvéért az utóbbi időben bővítettük a Katedra online verzióját, az idei évfolyamtól kezdve két hónapos eltéréssel, utólagosan online is elérhetővé tesszük a teljes lapszámokat, a nyomtatott verzió mellett. Terveink szerint a következő tanévtől a Katedra nyomtatott változata megszűnik. Úgy döntöttünk, hogy ez az utolsó évfolyam, aztán szeptembertől már csak online fog működni, viszont abban én már nem veszek részt, ez az utolsó tanév, amit felügyelek. Tárgyalások folynak különböző szervezetekkel, hogy mit és hogyan fognak átvenni, átmenekíteni a jövő számára. Nem szeretném cserben hagyni a lapot, mert rengeteg embernek a munkája van benne, és mindenképpen megérdemli, hogy tovább vigyük, másrészt meg szükség is van rá. Vagyis meg kell teremteni annak lehetőségét, hogy a Katedra Alapítvány vállalásai továbbra is működjenek.

■ **Az évtizedek alatt számos lehetőség adódott arra, hogy bekapcsolódj az oktatásügy munkájába, beleértve a Selye János Egyetem előkészítésének folyamatát is. Hogy élted meg ezeket az éveket?**

■ A kilencvenes évek végén felmerült annak az igénye, hogy kellene egy önálló egyetem, vagy valamelyik egyetemen egy önálló kar, ami a magyar pedagógusképzést felvállalja, ezért létrehoztuk a Szlovákiai Magyar Oktatási Fórumot, aminek az elnöke Albert Sándor lett. Az oktatási fórum addig létezett, míg a Selye János Egyetem meg nem alakult. Örülök annak, hogy az egyetem előkészítési folyamatához is közöm van.

Az oktatásügybe rengeteg módon bekapcsolódtam, és büszke vagyok rá, hogy találtam olyan szakembereket, akikkel ezen programok mentén lehetett együtt dolgozni. Azok a szakemberek, akikkel egykor együtt dolgoztam, mára már vagy nyugdíjba mentek, vagy sajnos nincsenek közöttünk. Elengedhetetlenné vált, hogy találjak helyettük fiatalokat, akik a Katedra széleskörű munkáját és annak szellemiségét fel tudják vállalni. Úgy érzem, hogy sikerült megtalálni azokat a tehetséges, művelt és rátermett fiatalokat, akik képesek tovább vinni ezt a munkát, olyanokat, mint például Pintes Gábor, a Katedra Társaság mai elnöke, vagy Petres Csizmadia Gabriella, a Katedra folyóirat vezető szerkesztője. Eljött az idő, hogy ezen iskolai év befejeztével tel-

jes egészében átadjam nekik a feladatokat. Hiszem, hogy ők folytatják a közel harminc évvel ezelőtti álmaim továbbgondolását.

■ **A Katedra folyóirat az életed részévé vált, nevetek összeforrt egy idő után. Gondolom, hiányozni fog, annak ellenére, hogy évről évre rengeteget kellett azon is dolgoznod, hogy megteremtsd az anyagi feltételeket a fennmaradáshoz. Jól gondolom?**

■ Természetes, hogy hiányozni fog, de az is az élet természetes rendje, hogy hatvan felett az embereknek az ilyen társadalmi feladatokat át kell adni a fiatalabb generációnak. Sajnos nem sikerült mind a mai napig elérni, hogy a Katedra folyóirat kiadásainak költségeire teljes egészében elnyerjük az állami támogatását. Ezért évről évre sok küzdelem árán válik lehetővé a folyóirat folyamatos megjelenése.

Mindent megteszek azért, hogy valamilyen működő szlovákiai magyar intézmény szárnyai alá vegye a Katedra Alapítványt, annak minden aktivitásával együtt. A szlovákiai magyar iskolákért folytatott munkáim természetesen hiányozni fognak, mint ahogy azok az emberek is, akikkel együtt dolgoztam a kilencvenes években vagy a kétezres évek elején.

■ **Legendásan híresek voltak a Katedra-kirándulások, amelyekre mindazok, akinek valamilyen formában közük volt a laphoz vagy a társasághoz, Magyarországra legcsodálatosabb tájain tölthettek el pár napot. Ez egyfajta jutalom volt azok számára, akikre nem csak akkor lehetett számítani, amikor pihenni, ki- kapcsolódnunk kellett?**

■ Igen, rendszeresen szerveztünk Katedra-kirándulásokat, vagyis minden évben egyszer a Katedra Társaság tagjai vagy a folyóirat körüli legjobb szerzők autóbusszal ellátogattunk három-négy napra Magyarországra, és bebarangoltuk a történelmi emlékhelyeket, borkóstolókra jártunk a legnevesebb pincékbe. Ezeket az utakat mindig alapos szervezés előzte meg, hogy mindenkinek tudjunk olyan élményeket biztosítani, amit nem felejtünk el. Nagyon jó hangulatú együttlétek voltak, ezeket ma már csapatépítő tréningeknek neveznénk. Barátságok alakultak ki, és számítani lehetett egymásra, akár a lapról volt szó, akár a Katedra Társaságról, akár a versenyekről, vagy a Katedra Alapítvány bármilyen más aktivitásáról. Számomra egy hosszú, közel harminc éves korszak zárul le hamarosan, de mindig jó szívvel fogok gondolni mindazokra, akik a csapatban közreműködtek.